

Výsledky hospodaření obcí za rok 2020

Výhled na rok 2021

Legislativní změny

Miroslav Matej

červen 2021

Ministerstvo financí
České republiky

HOSPODAŘENÍ OBCÍ 2020

Pokračující růst příjmů a přebytku hospodaření i v době krize

Výsledky hospodaření obcí za rok 2020

v mil. Kč	2020	% změna 2020/2019
Daňové příjmy	230 852,02	-5,85%
Nedaňové příjmy	36 055,76	5,55%
Kapitálové příjmy	6 986,25	3,43%
Transfery	95 086,11	27,89%
<i>z toho:</i>		
<i>neinvestiční</i>	69 774,52	32,72%
<i>investiční</i>	25 311,58	16,24%
Příjmy celkem	368 980,14	2,36%
Běžné výdaje	252 135,07	3,87%
Kapitálové výdaje	97 809,86	6,08%
Výdaje celkem	349 944,93	4,48%
Saldo	19 035,21	
Provozní saldo	84 547,23	-5,22%
Stavy na BÚ	234 102,89	8,97%
Dluh	70 255,41	1,83%

Daňové příjmy obcí v roce 2020 po zohlednění mimořádného příspěvku ze státního rozpočtu

pokles daňových příjmů obcí 2020	-14,3	-5,90%
příspěvek obcím 1 250/obyv.	13,4	
CELKEM	-0,9	-0,40%

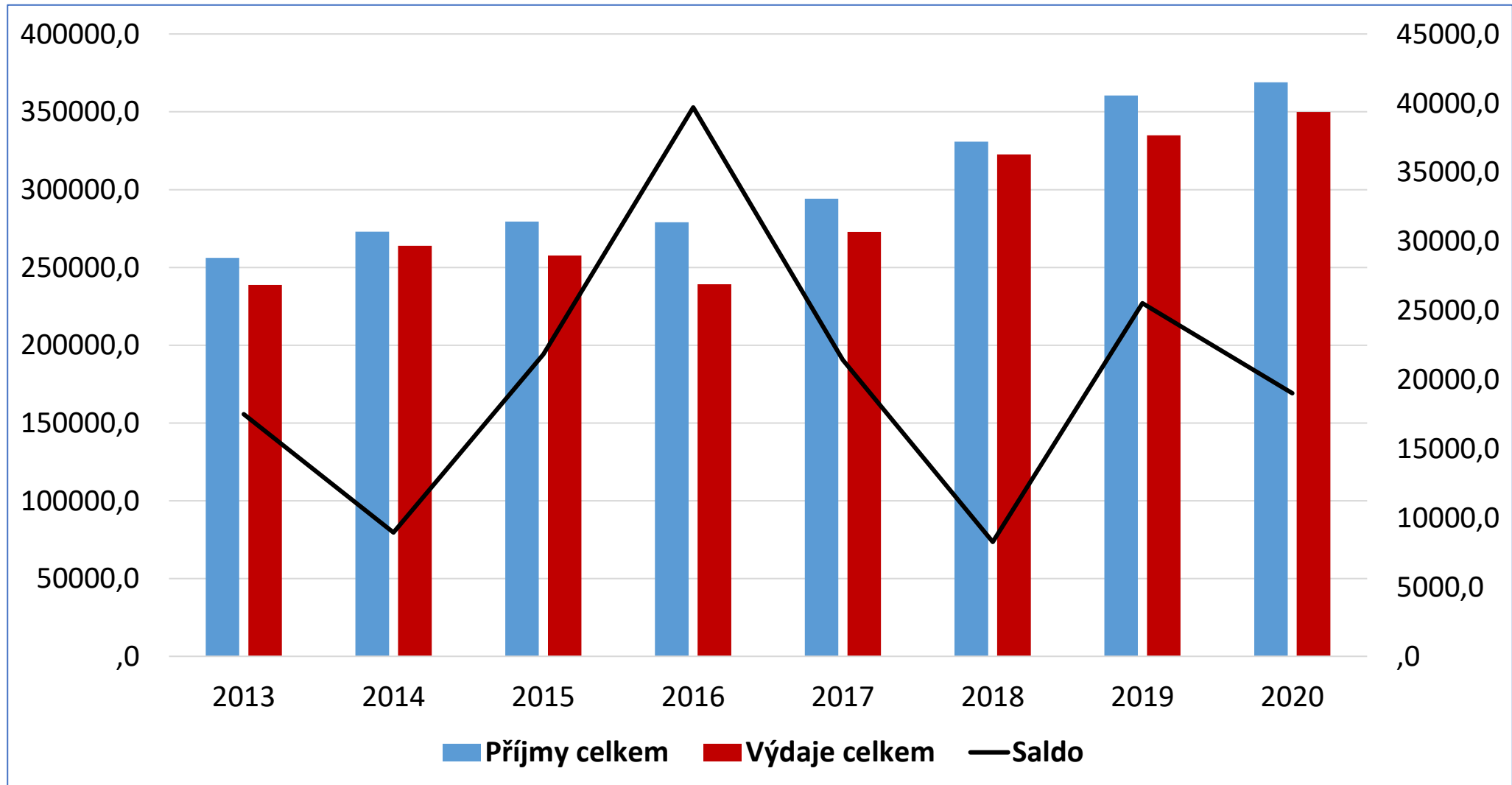
Kompenzační bonus vs. příspěvek 1250 Kč / ob.

mld. Kč	dopad na obce
"náklady" obcí na komp. bonus	-7,1
příspěvek obcím 1 250/obyv.	13,4
CELKEM	6,3

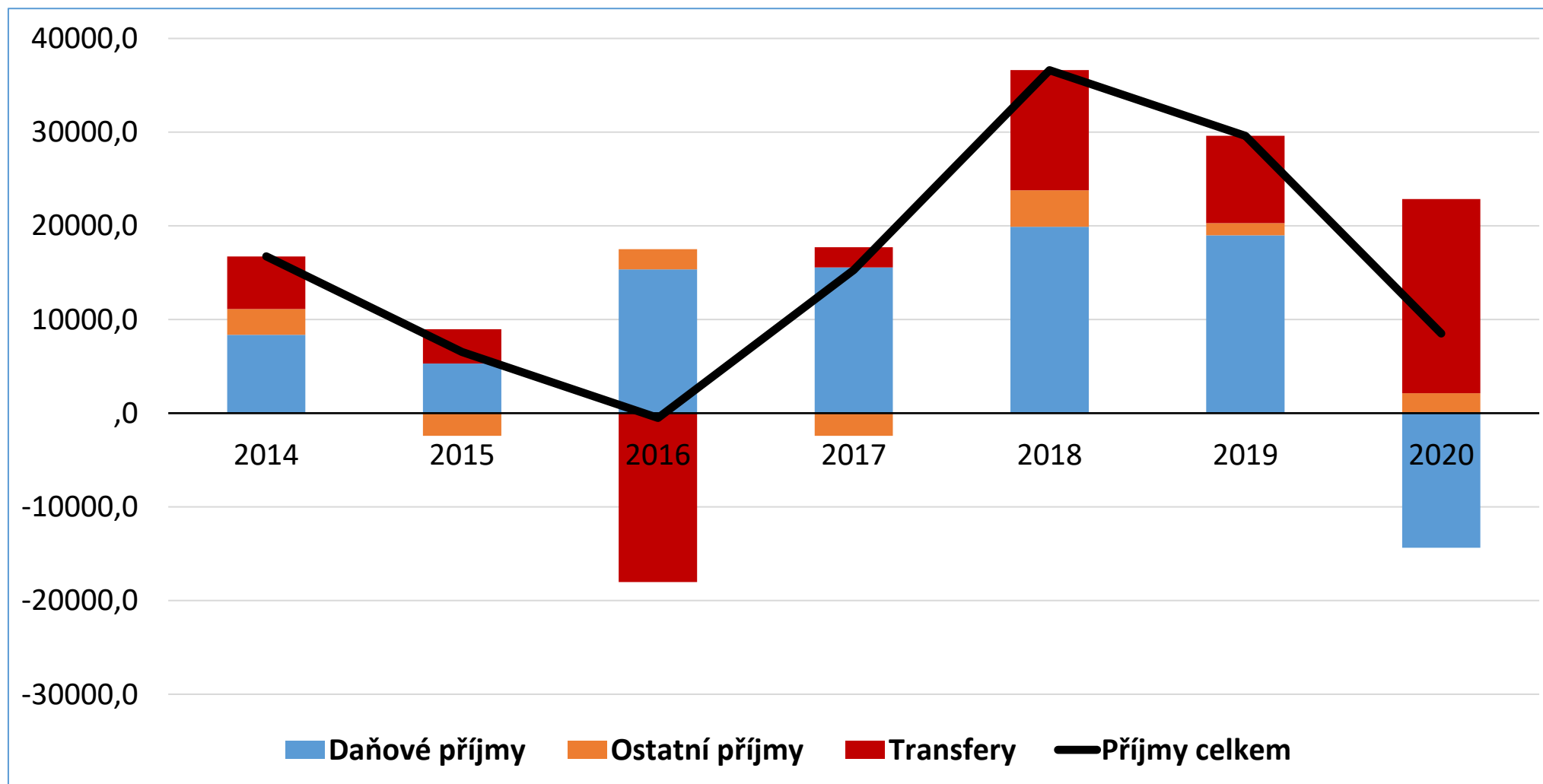
→ daňové příjmy obcí nad rámec dopadů komp. bonusu

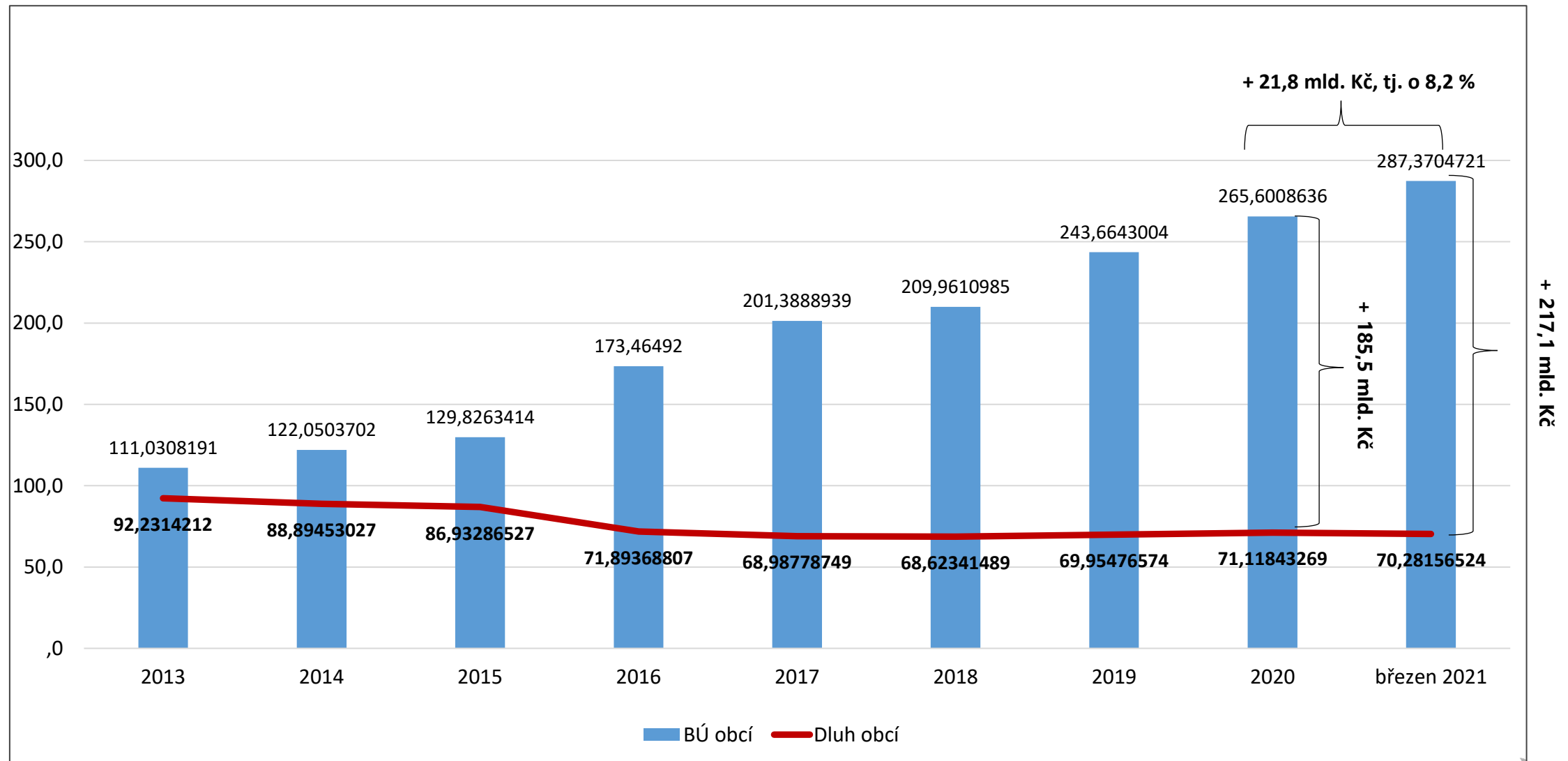
Příjmy a výdaje obcí

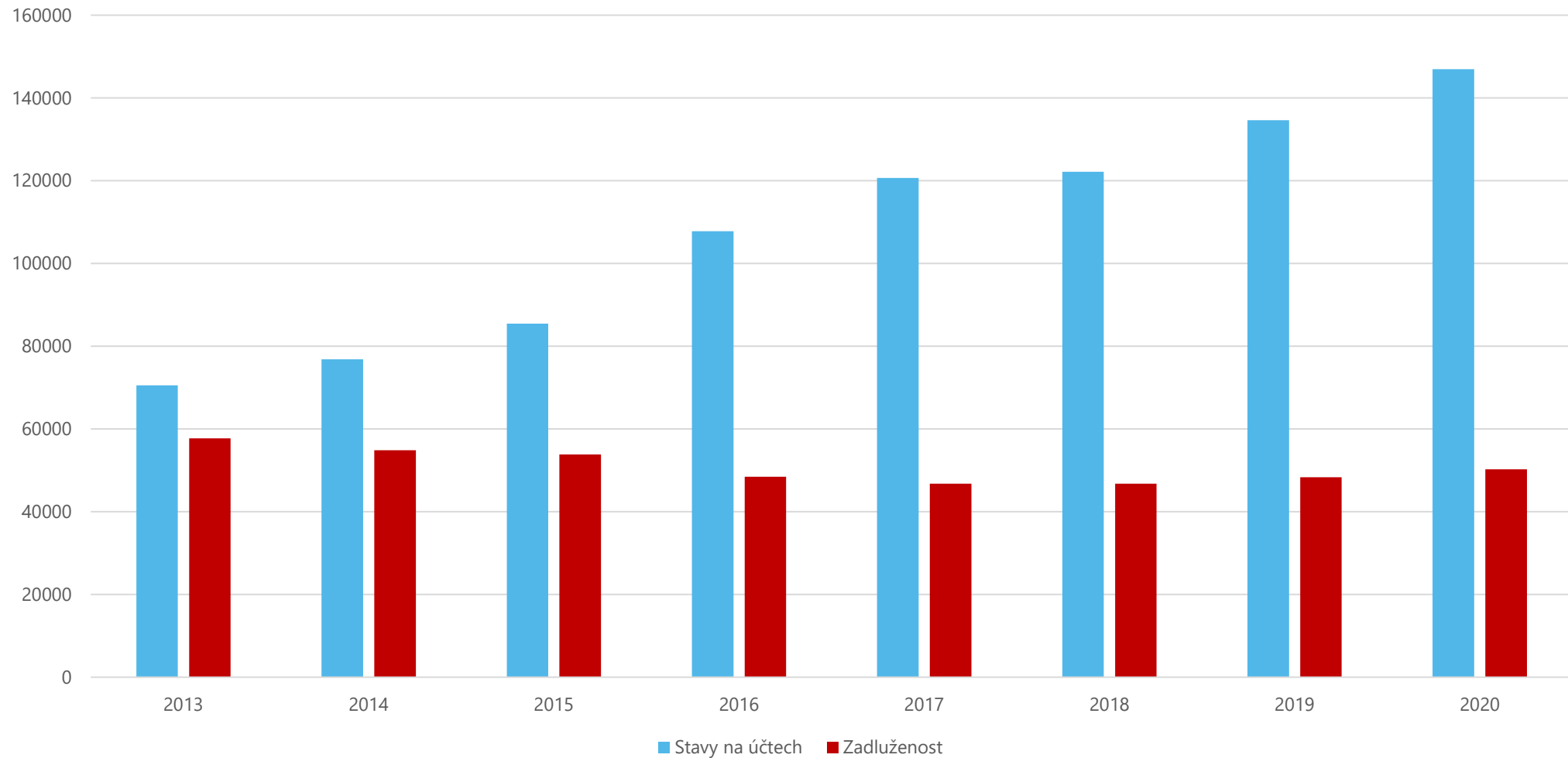
Příjmy obcí – meziroční změna (v mil. Kč)

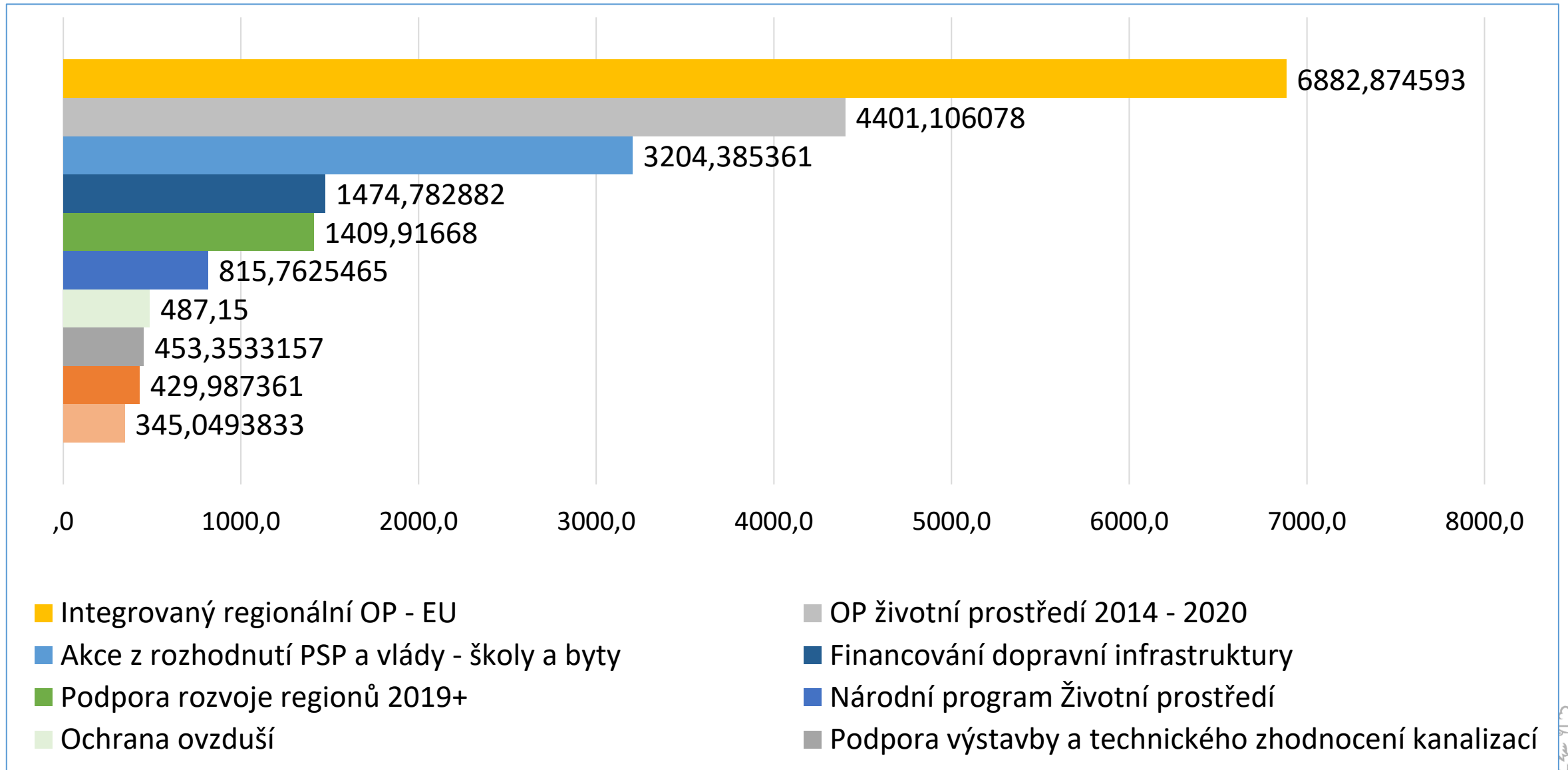
Stav na účtech a dluh obcí včetně PO (v mld. Kč)

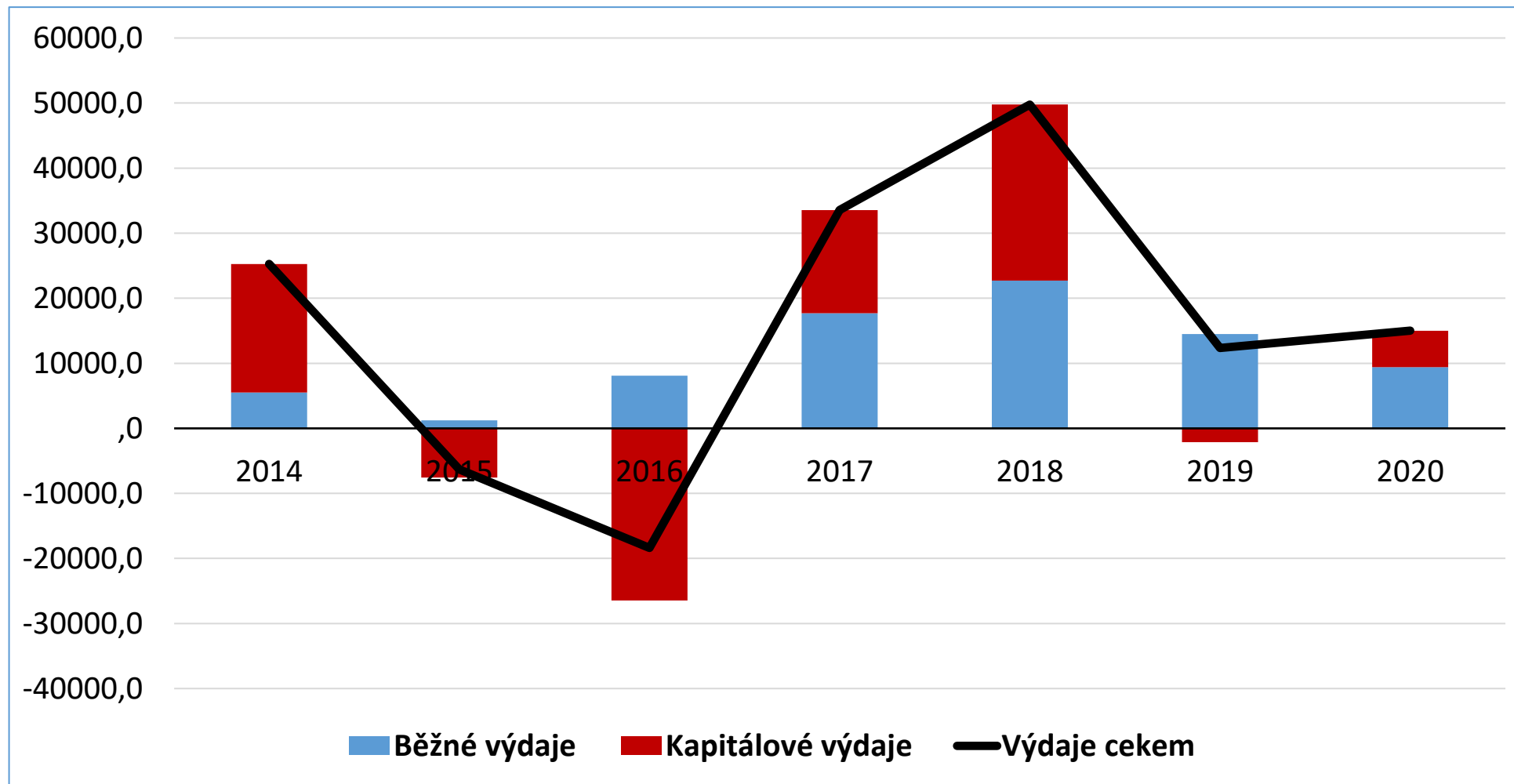
Stavy na účtech a dluh obcí (v mil. Kč; bez Prahy)

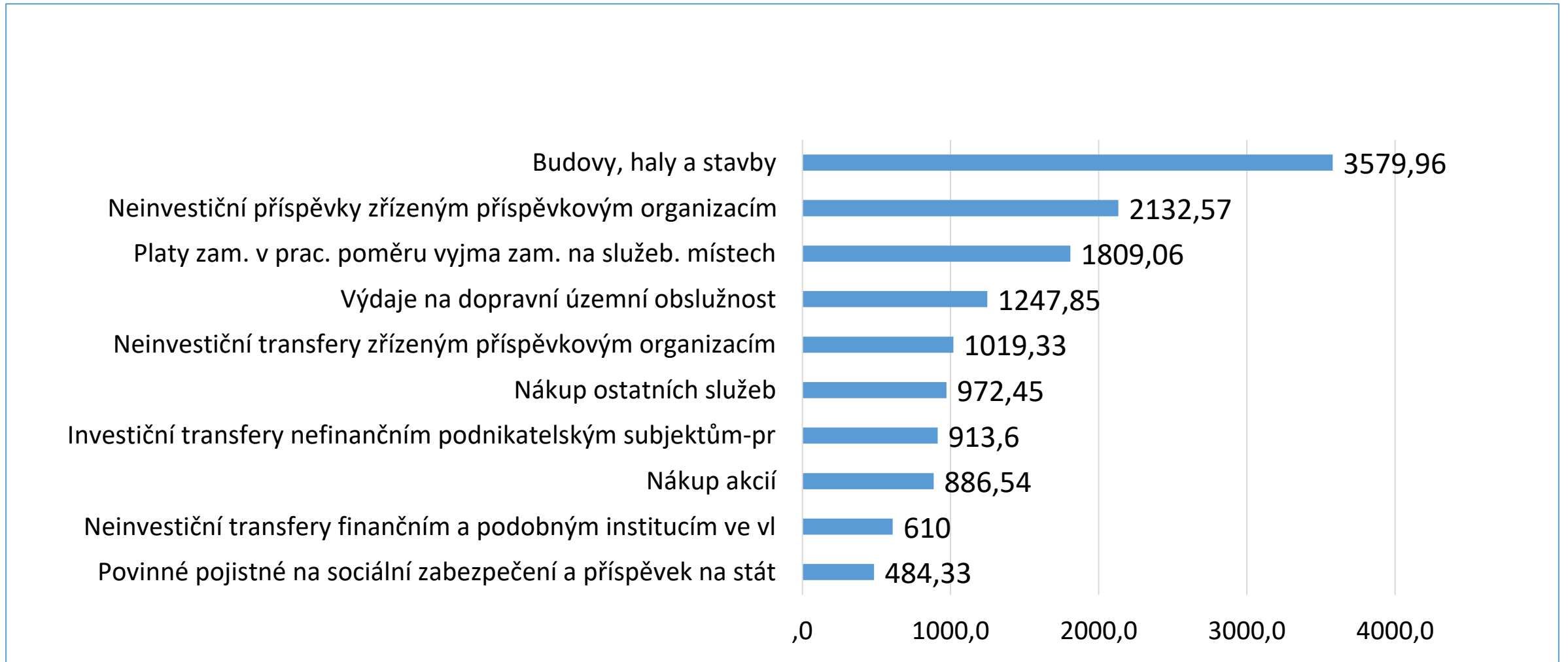
Nejvýznamnější investiční transfery přijaté obcemi v roce 2020 (v mil. Kč)

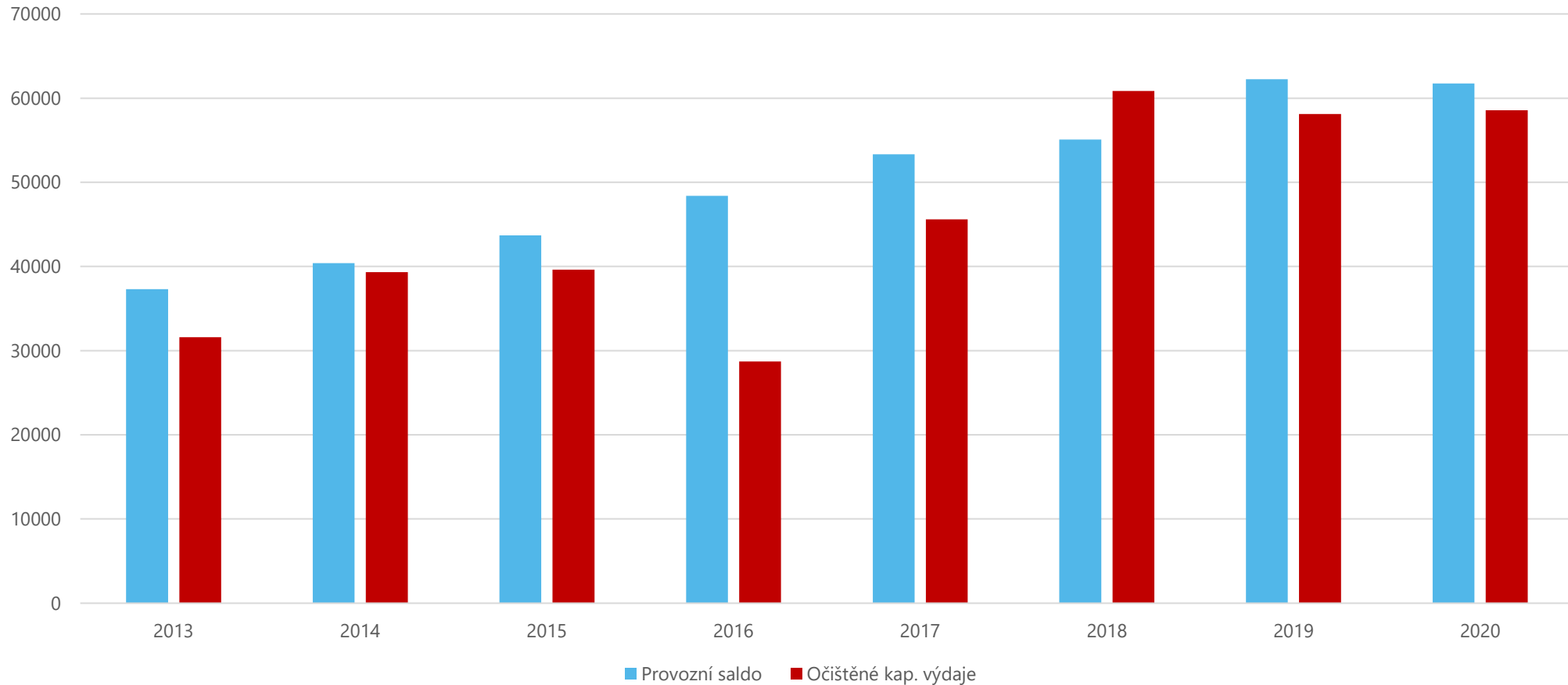
Výdaje obcí – meziroční změna (v mil. Kč)

Nejvýznamnější meziroční nárůst výdajů obcí mezi r. 2019 a 2020 dle druhu výdaje (v mil. Kč)

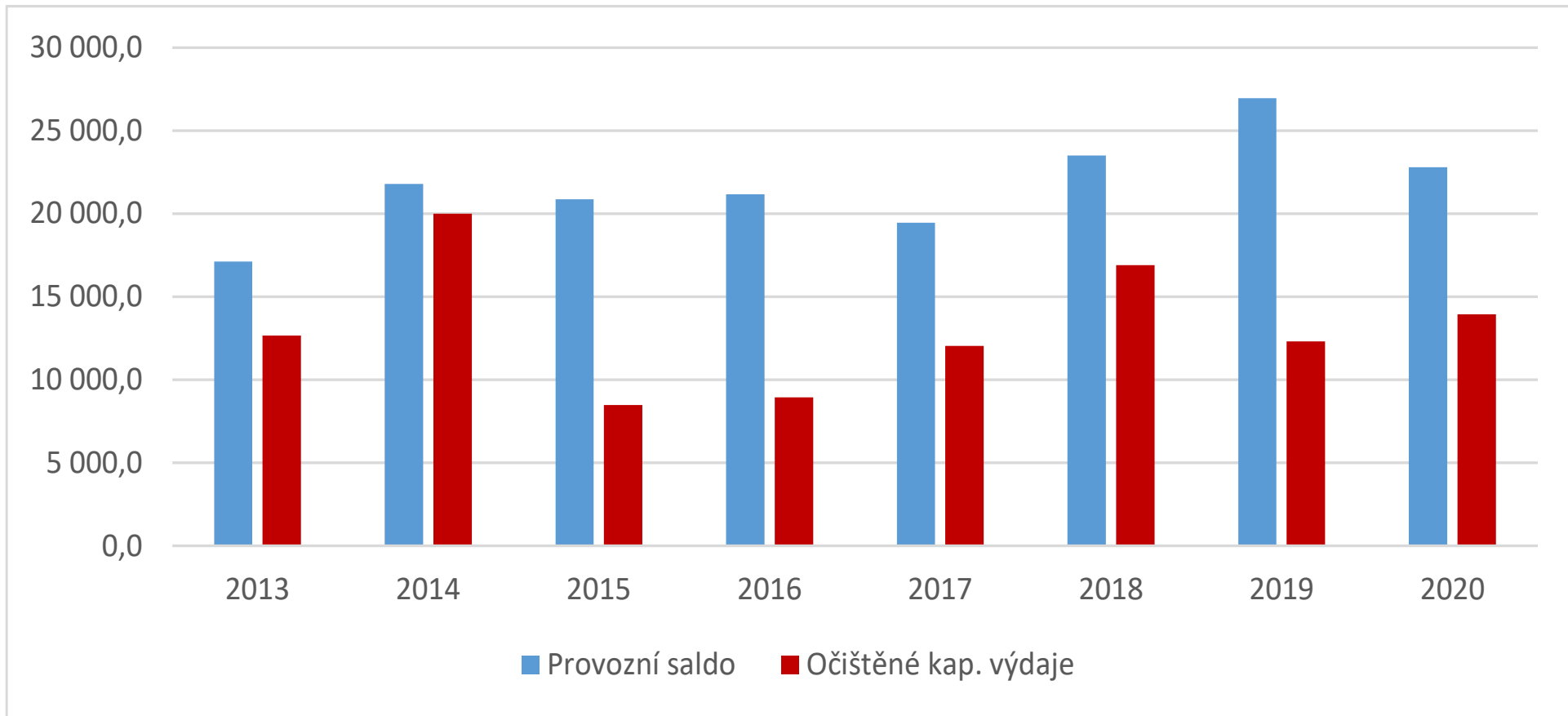
Provozní saldo vs. očištěné kapitálové výdaje* obcí (v mil. Kč; bez Prahy)

* očištěné kapitálové výdaje = kapitálové výdaje – investiční transfery

Provozní saldo vs. očištěné kapitálové výdaje Prahy (v mil. Kč)

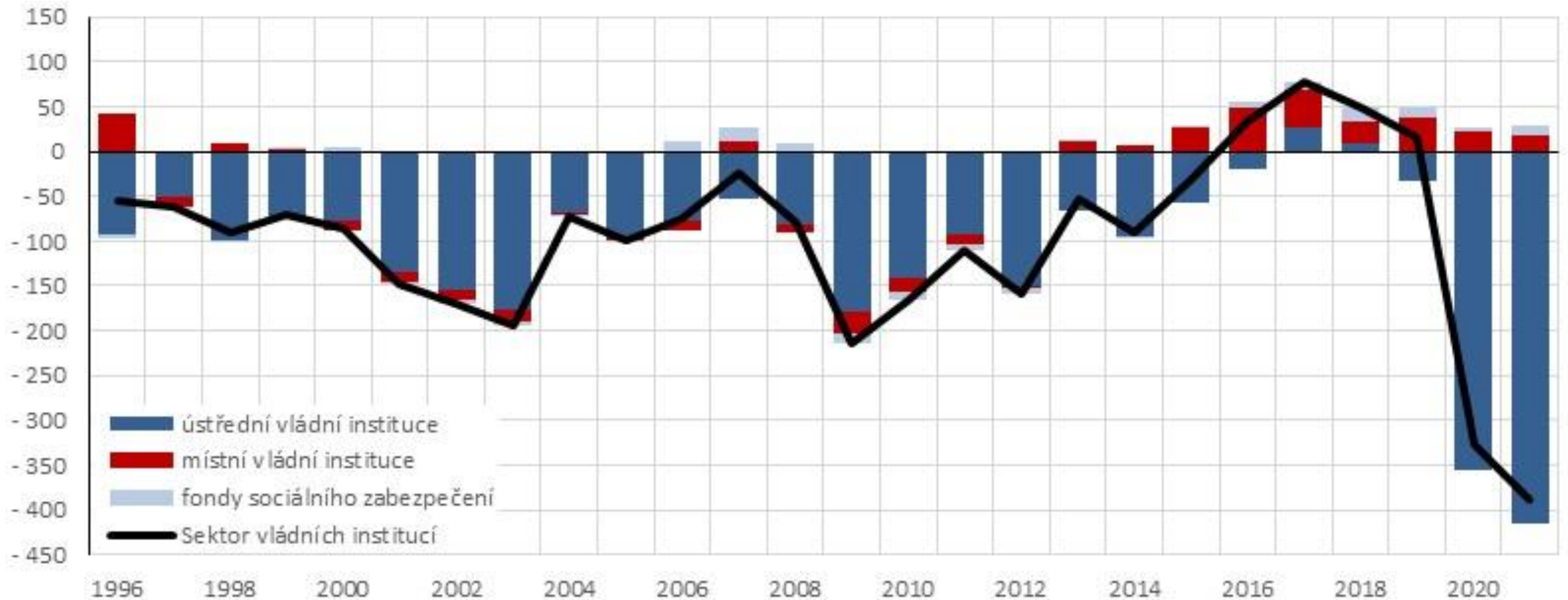

VÝHLED 2021

Postupné oživování ekonomiky a přetrvávající pokles daňových příjmů

Saldo sektoru vládních institucí a jeho institucionální struktura

Krize covid-19 v ČR

- meziroční propad HDP v roce 2020 dosáhl **5,6 %**
- charakter krize je odlišný od dřívějších – restrikce na nabídkové straně
- výdajová a příjmová opatření mající charakter jednorázových a přechodných opatření; snaha o zamezení destrukce produkčních kapacit:
 - kompenzační bonus; Antivirus; anti COVID programy
- fiskální politika mohla být díky uvolněné měnové politice v komfortní pozici (na rozdíl od krize minulé), zrušení superhrubé mzdy pozici však zásadně zhoršila
- výnos desetiletého státního dluhopisu – červen 2009: **5,45 %**, červen 2020: **0,86 %**, duben 2021 **1,86 % ... a narůstá**

Hlavní makroekonomické indikátory – duben 2021

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2020	2021
								Aktuální predikce	Minulá predikce	
Nominální hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	4 797	5 111	5 410	5 749	5 652	5 932	6 257	5 613	5 874
	<i>růst v %, b.c.</i>	3,7	6,5	5,8	6,3	-1,7	4,9	5,5	-2,4	4,7
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	2,5	5,2	3,2	2,3	-5,6	3,1	3,7	-6,1	3,1
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	3,8	4,0	3,5	3,0	-5,2	0,1	5,7	-5,1	3,3
Spotřeba vládních institucí	<i>růst v %, s.c.</i>	2,5	1,8	3,8	2,2	3,5	3,4	0,9	2,1	2,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-3,0	4,9	10,0	2,3	-8,1	3,8	4,5	-8,2	3,8
Příspěvek čistých vývozu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	1,4	1,2	-1,2	0,0	-0,3	0,4	-0,2	-0,6	-0,1
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	-0,3	0,5	-0,5	-0,2	-1,5	0,9	0,0	-1,4	0,0
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,1	1,3	2,6	3,9	4,2	1,8	1,7	4,0	1,5
Míra inflace spotřebitelských cen	<i>průměr v %</i>	0,7	2,5	2,1	2,8	3,2	2,5	2,3	3,2	1,9
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	1,9	1,6	1,4	0,2	-1,3	-1,4	0,0	-1,1	-0,6
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	4,0	2,9	2,2	2,0	2,6	3,6	3,7	2,6	3,3
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	5,7	9,2	9,6	6,7	0,0	0,7	2,3	0,2	1,2
Saldo běžného účtu	<i>% HDP</i>	1,8	1,5	0,4	0,3	3,6	1,3	0,5	3,6	1,4
Saldo sektoru vládních institucí	<i>% HDP</i>	0,7	1,5	0,9	0,3	-6,2	-8,8	-5,9	-5,8	-6,6
Předpoklady:										
Měnový kurz CZK/EUR		27,0	26,3	25,6	25,7	26,4	25,9	25,5	26,4	26,1
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	0,4	1,0	2,0	1,5	1,1	1,5	1,8	1,1	1,2
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	44	54	71	64	42	64	60	42	51
HDP eurozóny	<i>růst v %, s.c.</i>	1,8	2,7	1,9	1,3	-6,8	3,8	3,6	-7,3	3,6

Daňové příjmy obcí – duben 2021 (výkaz FIN)

Ukazatel	Období		Meziroční srovnání	
	04/2020	04/2021	mil. Kč	%
Daňové příjmy	71 665,6	69 018,0	-2 647,6	96,31
z toho:				
Daně z příjmů fyzických osob	19 900,2	14 493,72	-5 406,5	72,83
z toho:				
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	18 069,9	12 165,62	-5 904,29	67,33
<i>z příznání</i>	369,9	586,0	216,1	158,43
<i>z kapitálových výnosů</i>	1 460,5	1 742,1	281,6	119,28
Daně z příjmů právnických osob	13 644,0	16 140,8	2 496,8	118,30
z toho:				
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	10 878,1	13 352,7	2 474,6	122,75
<i>daň z příjmů právnických osob za obce</i>	2 765,9	2 788,1	22,2	100,80
Daň z přidané hodnoty	32 014,6	32 822,7	808,1	102,52
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	5 880,6	5 328,4	-552,3	90,61
z toho:				
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	1 022,1	713,3	-308,8	69,78
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	2 475,5	2 648,7	173,3	107,00
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	121,6	83,5	-38,1	68,63
<i>správní poplatky</i>	690,0	747,7	57,7	108,36
Daně v oblasti hazardních her	1 571,4	1 135,2	-436,3	72,24
Daň z nemovitých věcí	225,9	232,2	6,4	102,81

Propočtová predikce daňových příjmů obcí

stav k 14. 4. 2021

OBCE (mld. Kč)	2019	2020	2020-19	2020/19	2021	2021-20	2021/20	2022	2022-21	2022/21
	sl.1	sl.2	sl.2 - sl.1	sl. 2 / sl.1	sl.5	sl.5 - sl.2	sl.5 / sl.2	sl.8	sl.8 - sl.5	sl.8 / sl.5
DPH*	101,8	100,6	-1,2	-1,2%	113,8	13,2	13,1%	121,6	5,0	4,7%
DPPO celkem	50,8	45,7	-5,1	-10,0%	41,4	-4,3	-9,4%	45,9	3,4	9,4%
DPPO*	43,1	37,9	-5,2	-12,1%	34,9	-3,0	-7,9%	39,1	3,2	11,4%
DPPO plac. obcemi a kraji	7,7	7,8	0,1	1,3%	6,5	-1,3	-16,7%	6,8	0,2	2,5%
DPFO celkem*	60,4	57,2	-3,2	-5,3%	34,8	-22,4	-39,2%	40,4	-0,3	-0,9%
DPFO-zvl.sazba	4,8	5,0	0,2	4,2%	5,2	0,2	4,0%	5,2	0,0	-
DPFO- placená poplatníky (z příznání)	1,4	0,8	-0,6	-42,9%	1,0	0,2	-	1,2	0,0	-
DPFO-placená plátcí celkem	54,2	51,4	-2,8	-5,2%	28,6	-22,8	-44,4%	34,0	-0,3	-1,1%
Daň z nemovitých věcí	10,9	11,6	0,7	6,1%	11,6	0,0	0,0%	11,6	0,2	1,8%
Místní, správní poplatky a ost.	8,9	7,7	-1,2	-13,2%	7,6	-0,1	-1,3%	8,6	0,7	8,6%
Poplatky za znečišť. život. prostř.	3,4	2,8	-0,6	-18,3%	3,8	1,0	35,7%	4,0	0,4	13,3%
Daň z hazardních her	4,8	5,5	0,7	13,6%	4,2	-1,3	-23,8%	5,2	-0,1	-1,5%
Celkem	241,1	231,1	-10,0	-4,1%	217,2	-13,9	-6,0%	237,3	+ 9,3	9,2%
Celkem RUD*	205,3	195,7	-9,6	-4,7%	183,5	-12,2	-6,2%	201,1	+ 7,9	9,6%

Pozn.: propočtová predikce podle zákona o RUD; údaje o skutečnosti vychází z celostátního inkasa daní k 31.12.

Zdroj: Daňová sekce MF

Příspěvek na výkon státní správy

předběžný návrh SR 2022

ROKY	OBCE + PRAHA			KRAJE			CELKEM		
	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst
2016	8 329			1 070			9 399		
2017*	9 078	109%	749	1 141	107%	71	10 219	109%	820
2018	9 550	105%	472	1 197	105%	56	10 747	105%	528
2019	10 517	110%	967	1 317	110%	120	11 831	110%	1 084
2020	10 970	104%	453	1 488	113%	171	12 458	105%	627
2021	11 462	104%	492	1 661	112%	173	13 123	105%	665
2022 (návrh)	11 465	100%	3	1 744	105%	83	13 209	101%	86
Celkem 2022-2016		138%	3 136		163%	674		141%	3 810

- návrh valorizace 2022: obce 0 %; kraje 5 %

LEGISLATIVNÍ ZMĚNY

Kompenzační bonus

Rozpočtové určení daní

Daň z nemovitých věcí

Rozpočtová pravidla

Sbírka právních předpisů ÚSC

...

Nový kompenzační bonus na rok 2021

- **zákon č. 95/2021 Sb.**, o kompenzačním bonusu pro rok 2021
 - opatření zmírňující dopady do rozpočtů obcí a krajů v souvislosti s výplatou kompenzačního bonusu formou **neúčelového příspěvku ze SR, kap. VPS** za každé bonusové období (= 1 kalendářní měsíc)
 - platba příspěvku do 15 dnů po ukončení čtvrtletí (poprvé k 15. 4. 2021)
- zavedení dalších bonusových období je možné na základě nařízení vlády nejdéle do konce roku 2021 – **zatím se jedná o únor, březen, duben a květen**
- výše příspěvku obcím a krajům činí **80 %** z podílu dle RUD na vyplaceném bonusu
- jednotlivé obce a kraje obdrží částku odpovídající jejich podílům na RUD

Nový kompenzační bonus na rok 2021

- další termín výplaty příspěvku obcím a krajům: **k 15 červenci 2021**

Platba bude zahrnovat zbývající platby za období **únor** a **březen** a za bonusové období **duben** a **květen**, tj. bude zohledňovat i stav žádostí proplacených do konce června)

- žádost o kompenzační bonus lze podat do 2 měsíců po skončení bonusového období → může dojít i k posunu poskytnutí příspěvku obcím a krajům.
- **obcím** se příspěvek poskytuje **prostřednictvím** příslušného **kraje**
- příspěvek není účelově určen a nevypořádává se
- přijetí prostředků se eviduje pod **UZ 98038** (kraje) a **UZ 98037** (obce vč. Prahy)

Nový kompenzační bonus na rok 2021

- dosud se vyplatilo **835 mil. Kč**
 - obce* 622 mil. Kč
 - kraje 213 mil. Kč

** částka zahrnuje i cca 7 mil. Kč, které získává hl. m. Praha z krajského podílu na RUD; 615 mil. Kč činí částka propočtená pouze dle RUD obcí.*
- příspěvek **nemá vazbu na aktuální inkaso daní** a není jeho cílem kompenzovat veškeré propady daňových příjmů ale pouze ty, které vznikají v souvislosti s výplatou kompenzačního bonusu na základě zákona č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu na rok 2021
- při stanovení příspěvku se vycházelo z částky **2,8 mld. Kč** (údaj GFŘ)
 - 117,5 tis. žádostí (evidováno 147 tis. žádostí za 3,5 mld. Kč)

Příspěvek obcím a krajům z titulu kompenzačního bonusu (kumulativně)

stav k	Vyplácená výše daňového bonusu žadatelům (v Kč)	Příspěvek obcím (Kč)	Příspěvek krajům (Kč)	Pozn.
22.03.2021	318 623 997	69 689 441	24 929 142	X
29.03.2021	1 748 057 104	382 335 050	136 767 988	X
06.04.2021	2 813 199 735	615 303 046	220 104 747	Příspěvek zaslán
12.04.2021	3 726 159 604	814 985 629	291 534 727	X
19.04.2021	5 506 050 233	1 204 283 307	430 793 370	X
26.04.2021	6 990 970 850	1 529 065 144	546 973 559	X
03.05.2021	8 007 714 765	1 751 447 373	626 523 603	X
17.05.2021	10 046 088 521	2 197 280 481	786 005 966	X
24.05.2021	11 082 134 016	2 423 884 352	867 066 165	X
rozdíl 24.05 – 06.04:	8,3 mld.	1,8 mld.	647,0 mil.	

Rozpočtové určení daní

- navýšení základu, ze kterého se počítá RUD obcí u **DPFO z příznání** ze 60 % na 100 % (pozitivní dopad pro obce cca 0,6 mil. Kč, pro kraje cca 0,3 mil. Kč)
- navýšení podílu obcí a krajů na sdílených daních
 - obce: z 23,58 % na **25,84 %**; dopad + 16,5 mld.
 - kraje: z 8,92 % na **9,78 %**; dopad + 6,2 mld.

Daň z nemovitých věcí

- **novela zákona o dani z nemovitých věcí**
 - možnost stanovení **místního koeficientu pro jednotlivé části obce**
 - koeficient může být v rozmezí **1,1 – 5** (s přesností na 1 desetinné místo)

SHRNUTÍ „koeficientů“:

Zastupitelstvo svým rozhodnutím může:

- zvýšit** o 1 nebo **snížit** až o 3 koeficient přiřazený obcím **podle počtu obyvatel** v obci pro jednotlivé části obce (§ 6 pozemky, § 11 stavby a jednotky)
 - stanovit **koeficient 1,5** (§ 11 odst. 3 písm. b – rekreace, garáž, podnikání)
 - stanovit **místní koeficient** v rozmezí 1,1 až 5 (§ 12)
- **pozn.:** obecně závazná vyhláška musí nabýt:
 - **platnosti** nejpozději **do 1. října** předchozího zdaňovacího období, a
 - **účinnosti do 1. ledna** následujícího období
- a být do 5 dnů od nabytí platnosti **zaslána správci daně** (a neprodleně na MV)

Místní poplatky

- **poplatek za komunální odpad** bude upraven pouze v zákoně o místních poplatcích
 - 2 možnosti: až do 1 200 Kč / obyv. *nebo* až 6 Kč / kg, 1 Kč / litr
 - do 31. 12. 2021 lze postupovat podle stávajících obecních vyhlášek
- **poplatek z pobytu**
 - výjimka: pobyt ve zdravotnickém zařízení hrazený pojišťovnou
 - výše poplatku: max. 50 Kč / den

Rozpočtová pravidla

Novela zákonů č. **218/2000 Sb. a 250/2000 Sb.** (od 1. 6. 2021)

- změna právní úpravy v § 14 odst. 3 písm. e)
- změna právní úpravy v § 10a odst. 3 písm. f)

Změna náležitostí žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, pokud je žadatelem právnická osoba

Vazba na **zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů**

Novela zákonů č. **218/2000 Sb. a 250/2000 Sb.** (od 1. 1. 2022)

- snížení penále na 0,4 ‰
- legislativně - technické úpravy a upřesnění formulací („*schválený rozpočet vyjadřuje závazné ukazatele*“)

Rozpočtová pravidla

- **žadatelé** o dotaci nebo NFV ze státního rozpočtu z řad právnických osob **nebudou v žádosti uvádět osoby s podílem v této právnické osobě, ale údaje o skutečném majiteli právnické osoby**
- právnické osoby, které **skutečného majitele nemají**:
 - stát, ÚSC, dobrovolný svazek obcí
 - příspěvkové organizace státu a ÚSC
 - školská právnická osoba
 - obecně prospěšná společnost a ústav, jejichž zakladatelem je Česká republika, kraj nebo obec
 - právnická osoba, ve které má přímo nebo nepřímo veškeré podíly na prospěchu a hlasovacích právech Česká republika, kraj nebo obec
 - ...

Peněžitý příspěvek na stravování

Novela zákona č. 250/2000 Sb., § **33b odst. 2 a 4**

- v návaznosti na novelu zákona o daních z příjmů PO ÚSC lze poskytnout **peněžitý příspěvek na stravování** zaměstnancům v pracovním poměru
- peněžitý příspěvek na stravování **nelze kombinovat** s jiným způsobem poskytování zvýhodněného stravování (tj. vlastní stravování nebo u jiné organizace)
- lze částečně hradit i z FKSP (max. **45 %** z hodnoty příspěvku)
- nejvyšší hranice příspěvku zaměstnavatele je **70 %** horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin
 - r. 2021: max. základ 108 Kč, z toho 70 % = **75,6 Kč (max. výše příspěvku)**
z toho max. příspěvek z FKSP (45 %) = 34,0 Kč

Sbírka právních předpisů ÚSC

Zákon č. **35/2021 Sb.**, o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů

- nástroj pro **vyhlašování** právních předpisů obcí a krajů
- správcem informačního systému je Ministerstvo vnitra
- právní předpisy nabydou **platnosti** zveřejněním ve Sbírce
- pokud není stanovena **účinnost** pozdější, nabývá právní předpis ÚSC účinnosti počátkem **15. dne** následujícího **po dni jeho vyhlášení**
- vyžaduje-li to **naléhavý obecný zájem**, lze výjimečně stanovit **dřívější počátek účinnosti**, nejdříve však počátkem dne následujícího po dni vyhlášení
- do **31. 12. 2024** je nezbytné ve Sbírce zveřejnit i **právní předpisy vydané před 1. lednem 2022** (není zapotřebí je zveřejnit v otevřeném a strojově čitelném formátu)

Sbírka právních předpisů ÚSC

Způsob vyhledávání právních předpisů ÚSC

- dosavadní vyhledávání prostřednictvím úřední desky úřadu ÚSC bude nahrazeno **publikací ve Sbírce**
- správce vyznačí ve Sbírce **datum a čas vyhlášení** právního předpisu
- ÚSC zveřejní na své úřední desce **oznámení o vyhlášení** právního předpisu poté, co bude Ministerstvem vnitra informován o jeho vyhlášení ve Sbírce

ZÁVĚR: Jak reagovat v rozpočtech obcí 2021 ?

- snaha **maximalizovat** příjmy
 - **zvýšit koeficient daně z nemovitých věcí**
 - **analyzovat oblasti, na které obec doplácí**, např.:
 - odpadové hospodářství → zvýšení poplatku
 - bytové hospodářství → úprava nájemních smluv
 - MHD → zvýšení jízdného
- realizovat **investice mající potenciál navýšit v příjmy** obce v budoucnu:
 - pozemky pro rodinné nebo bytové domy (zvýšení počtu obyvatel, žáků → vyšší daňové příjmy)
 - snížení energetické náročnosti budov v majetku obce ...

Děkuji za pozornost

Miroslav MATEJ

ředitel odboru

Financování územních rozpočtů

monitor.statnipokladna.cz

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/metodicka-podpora>

Ministerstvo financí
České republiky

